

Број: 17-14-1-2475-2/15
Сарајево, 12. октобар 2015. године

**ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**- ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
- ДОМ НАРОДА**

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPSTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENO:	13. 10. 2015		
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Broj	Priloga
01/02-	05-2-	1303/15	

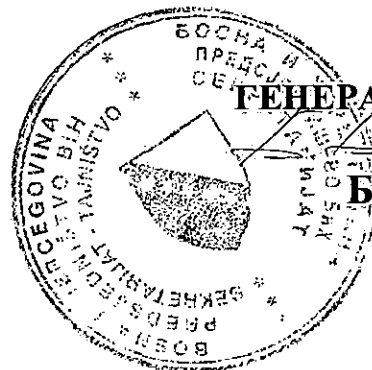
Предмет. Сагласност за ратификацију уговора, тражи се

У складу са чланом 16. Закона о поступку закључивања и извршавања међународних уговора ("Сл. гласник БиХ", бр 29/00 и 32/13), достављамо вам ради давања сагласности за ратификацију:

Уговор о гранту (Пројекат централног гријања Приједор) између Босне и Херцеговине и Републике Српске и Топлана а.д. Приједор и Европске банке за обнову и развој који се односи на инвестициони грант из СИДА-ЕБРД Фонда за еколошке и климатске програме. Уговор је потписао г. Вјекослав Беванда, министар финансија и трезора БиХ, 09. јула 2015. године у Сарајеву.

Будући да је Министарство финансија и трезора БиХ надлежно за провођење поступка за закључивање овог уговора, молимо вас да на састанке ваших комисија, односно сједнице Дома, поред представника Предсједништва БиХ, као предлагача, позовете и представника Министарства који заступницима, односно делегатима може дати све потребне информације о уговору.

С поштовањем,

ГЕНЕРАЛНИ СЕКРЕТАР

Борис Буха

MFA-BA-MPP
Broj: 08/1-31-05-2-26841/15
Sarajevo, 02.10.2015. godine

*Skladno sa sjednicom
12.10.2015*
PREDSEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

**PREDSJEDNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

PRIMJENA: 12.10.2015. 20.			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Broj i broj	Broj priloga
14	22	2475-1	

PREDMET: Prijedlog odluke o ratifikaciji Ugovora o grantu (Projekat centralnog grijanja Prijedor) između Bosne i Hercegovine i Republike Srpske i Toplana a.d. Prijedor i Evropske banke za obnovu i razvoj, koji se odnosi na investicioni grant iz SIDA-EBRD Fonda za okolinske i klimatske programe, - *dostavlja.se*:

U prilogu akta dostavljam o Prijedlog odluke o ratifikaciji Ugovora o grantu (Projekat centralnog grijanja Prijedor) između Bosne i Hercegovine i Republike Srpske i Toplana a.d. Prijedor i Evropske banke za obnovu i razvoj, koji se odnosi na investicioni grant iz SIDA-EBRD Fonda za okolinske i klimatske programe, potpisan 9. jula 2015. godine u Sarajevu, na engleskom jeziku.

Vijeća ministara Bosne i Hercegovine je na 25. sjednici održanoj 29.09.2015. godine, utvrdilo prijedlog odluke o ratifikaciji predmetnog sporazuma. Kopija obavijesti o zaključku Vijeća ministara, broj 05-07-1-2486-7/15 od 30.09.2015. godine, nalazi se u prilogu akta.

Podsjećamo da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 2. redovnoj sjednici, održanoj 22. januara 2015. godine, donijelo Odluku broj 01-50-1-178-13/15 o prihvatanju predmetnog Ugovora.

Molimo Predsjedništvo Bosne i Hercegovine da donese odluku o ratifikaciji Ugovora o grantu (Projekat centralnog grijanja Prijedor) između Bosne i Hercegovine i Republike Srpske i Toplana a.d. Prijedor i Evropske banke za obnovu i razvoj, koji se odnosi na investicioni grant iz SIDA-EBRD Fonda za okolinske i klimatske programe.

S poštovanjem,

Prilog: Kao u tekstu

MINISTAR

Igor Crnadak
Igor Crnadak

ПОТПИСАНИ ПРИМЈЕРАК

(Операција број 45088)

УГОВОР О ГРАНТУ

(Пројекат централно гријање Приједор)

између

БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

и

РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

и

ТОПЛАНЕ А. Д. ПРИЈЕДОР

и

ЕВРОПСКЕ БАНКЕ ЗА ОБНОВУ И РАЗВОЈ

који се односи на инвестициони грант из СИДА - ЕБРД Фонда за еколошке и климатске програме

Датум: 9. јула, 2015. године

САДРЖАЈ

ЧЛАН I – ДЕФИНИЦИЈЕ; РЕФЕРЕНЦЕ И НАСЛОВИ	2
Одјељак 1.01. Дефиниције	2
Одјељак 1.02. Тумачење.....	5
ЧЛАН II – ГРАНТ	5
Одјељак 2.01. Износ, валута и сврха	5
Одјељак 2.02. Ислате	6
Одјељак 2.03. Условне и безусловне обавезе поврата средстава	7
Одјељак 2.04. Прерасподјела	7
Одјељак 2.05. Отказивање гранта	7
Одјељак 2.06. Плаћање.....	8
ЧЛАН III – ИЗВРШЕЊЕ ПРОЈЕКТА	8
Одјељак 3.01. Сарадња и информисање	12
Одјељак 3.02. Одговорности које се односе на извођење	8
Одјељак 3.03. Поштовање еколошких и друштвених стандарда	9
Одјељак 3.04. Обавезе пружања гранта и Републике Српске.....	9
Одјељак 3.05. Јединица за имплементацију	10
Одјељак 3.06. Набавке.....	10
Одјељак 3.07. Пројектна евиденција и Контроле	10
ЧЛАН IV – ФИНАНСИЈСКЕ И ОПЕРАТИВНЕ КЛАУЗУЛ.....	11
Одјељак 4.01. Финансијска евиденција и извјештаји	11
Одјељак 4.02. Вођење пословања и операција	11
Одјељак 4.03. Порези	12
Одјељак 4.04. Транспарентност.....	12
Одјељак 4.05. Превара и корупција.....	12
ЧЛАН V – ОБУСТАВА И ОТКАЗИВАЊЕ; ПОВРАТ СРЕДСТАВА	12
Одјељак 5.01. Обустава.....	12
Одјељак 5.02. Отказивање од стране банке.....	14
Одјељак 5.03. Безусловне обавезе поврата средстава без обзира на обуставу или отказивање	15
Одјељак 5.04. Обавезе: Примаоца гранта, Републике Српске и Друштва.....	15
Одјељак 5.05. Случајеви поврата средстава	15
ЧЛАН VI – ИЗВРШНОСТ, РЈЕШАВАЊЕ СПОРОВА	15
Одјељак 6.01. Извршност	15
Одјељак 6.02. Немогућност остваривања права	16
Одјељак 6.03. Рјешавање спорова	16
ЧЛАН VII – СТУПАЊЕ НА СНАГУ; РАСКИД УГОВОРА.....	16
Одјељак 7.01. Дан ступања на снагу	16
Одјељак 7.02. Услови који претходе ступању на снагу	16
Одјељак 7.03. Правна мишљења	17
Одјељак 7.04. Раскид уговора због немогућности ступања на снагу	17
Одјељак 7.05. Раскид уговора због немогућности ступања на снагу.....	17

ЧЛАН VIII – РАЗНО	18
Одјељак 8.01. Обавјештења	18
Одјељак 8.02. Овлашћења за дјеловање	19
Одјељак 8.03. Измјена и допуна	19
Одјељак 8.04. Енглески језик	19
Одјељак 8.05. Надокнада штете	19
Одјељак 8.06. Уступање права	20
Одјељак 8.07. Права, правна средства и одустајање од права	20
Одјељак 8.08. Објава података	20
Одјељак 8.09. Примјерци	21

ДОДАЦИ;

ДОДАТАК 1. – СТАВКЕ КОЈЕ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ ГРАНТА

ПРИЛОЗИ;

ПРИЛОГ 1. – ОБРАЗАЦ ЗАХТЈЕВА ЗА ИСПЛАТУ

ПРИЛОГ 2. – ОБРАЗАЦ ДОПИСА КОЈИМ СЕ ИМЕНУЈУ ОВЛАШЋЕНИ
ПОТПИСНИЦИ

УГОВОР О ГРАНТУ

Овај УГОВОР О ГРАНТУ („Уговор“) закључен је 9. јула 2015. године између **Босне и Херцеговине**, коју заступа Министарство финансија и трезора („Прималац гранта“); **РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ, ТОПЛАНЕ А.Д. ПРИЈЕДОР** (у даљњем тексту „Компанија“) и **ЕВРОПСКЕ БАНКЕ ЗА ОБНОВУ И РАЗВОЈ** (у даљњем тексту „Банка“ или „ЕБРД“).

БУДУЋИ ДА:

- (А) је ЕБРД међународна финансијска установа успостављена међународним законом на основу Споразума о оснивању Европске банке за обнову и развој („Споразум о оснивању Банке“) од 29. маја 1990. године;
- (Б) је Компанија, уз подршку Босне и Херцеговине, Републике Српске и града Приједора („Град“) тражила помоћ у финансирању дијела Пројекта (како је наведено у даљњем тексту), који је осмишљен да помогне Компанији у побољшању енергетске ефикасности и одрживости централног гријања у Граду;
- (Ц) је Банка дана 24. децембра 2014. године склопила Уговор о зајму са Компанијом у њеном својству Зајмопримца, у складу с којим се Банка као Зајмодавац сложила да одобри зајам у износу до 7.000.000 евра (седам милиона евра) за финансирање дијела Пројекта, како је описано у Додатку 1. овог уговора („Пројекат“), под условима утврђеним у Уговору о зајму који може бити измијењен и допуњен с времена на вријеме („Уговор о зајму“);
- (Д) је Банка на или око датума овог уговора с Републиком Српском и Градом („Ентитети подршке Пројекта“) склопила Уговор о подршци пројекта („Уговор о подршци пројекта“), који се с времена на вријеме може измјењивати, у складу са којим су, будући да је Банка потписала Уговор о зајму и овај уговор, Ентитети подршке Пројекта пристали подржавати спровођење Пројекта од стране Компаније у складу са условима Уговора о подршци пројекта;
- (Е) је Банка 24. децембра 2014. године, са Зајмопримцем као Гарантом склопила Уговор о јемству, који се с времена на вријеме може измјењивати („Уговор о јемству“), у складу са којим, будући да је Банка потписала Уговор о зајму и овај уговор, Прималац гарантује да Компанија извршава своје обавезе према Уговору о зајму у складу са условима Уговора о јемству;
- (Ф) је, у складу са чланом 20. Споразума о оснивању Банке, Банка 25. 6. 2009. године са Шведском („Донатор“) склопила уговор („Уговор о фонду“), који се може измјењивати с времена на вријеме, којим се успоставља СИДА-ЕБРД Фонд за еколошке и климатске програме („Фонд“);
- (Г) се Банка, поред услова Уговора о фонду, сложила да прошири, руководи и управља грантом у износу не већем од 2.000.000 евра (два милиона евра) из средстава Фонда, у складу са и према условима утврђеним овим уговором, за набавку одређених роба и радова везаних за Пројекат.

ТЕ ЈЕ ОВИМ САДА ДОГОВОРЕНО СЉЕДЕЋЕ:

ЧЛАН I - ДЕФИНИЦИЈЕ; РЕФЕРЕНЦЕ И НАСЛОВИ

Одјељак 1.01. Дефиниције

Ријечи и изрази коришћени у овом уговору (укључујући Додатке и Прилоге), а који овдје нису дефинисани, приликом коришћења у овом уговору имају исто значење које им је приписано у Уговору о зајму, Уговору о подршци пројекта, Уговору о јемству или у Стандардним условима.

Гдје год су коришћени у овом уговору (укључујући Прилоге и Преамбуле), осим уколико то контекст другачије захтијева, сљедећи изрази имају сљедећа значења:

„Споразум о оснивању Банке“	има значење које му је приписано у Преамбули А.
„Компанија“	означава Топлану А.Д. Приједор.
„Овлашћени представник Компаније“	означава главног директора Компаније.
„Уговори“	означавају уговоре који су на снази или ће бити склопљени између Компаније и Извођача, у облику и садржају прихватљивом за Банку, у вези са набавком роба, радова и повезаних услуга за Пројекат, укључујући ставке које се финансирају из Гранта, а које ће у потпуности или дјелимично бити финансиране из Гранта.
„Извођачи“	означавају извођаче и Извођаче с угледом и репутацијом које ће Компанија ангажовати у вези са набавком роба, радова и повезаних услуга за Пројекат, укључујући ставке које се финансирају из Гранта, с тим да ће сваки такав извођач и Извођач бити изабран у складу са Одјељком 3.06. (<i>Набавке</i>).
„Град“	има значење које му је приписано у Преамбули Б.
„Исплата“	означава исплату било којег дијела Гранта с времена на вријеме у складу са Одјељком 2.02. (<i>Исплате</i>) овог уговора.

„Донатор“	има значење које му је приписано у Преамбули Ф.
„Дан ступања на снагу“	означава датум на који овај уговор ступа на снагу у складу са Одјељком 7.01. (<i>Дан ступања на снагу</i>).
„Фонд“	има значење које му је приписано у Преамбули Ф.
„Уговор о фонду“	има значење које му је приписано у Преамбули Ф.
„Ставке које се финансирају из Гранта“	значи радове неопходне за Пројекат Компаније који ће се финансирати из Гранта како је детаљније описано у Прилогу 1. овог уговора.
„Грант“	има значење које му је приписано у Одјељку 2.01. (а) (<i>Износ, валута и сврха</i>) овог уговора.
„Уговор о јемству“	има значење које му је приписано у Преамбули Е.
„Последњи рок за коришћење Гранта“	значи датум одређен у Одјељку 2.02. (а) (<i>Последњи рок за коришћење Гранта</i>) овог уговора.
„Уговор о зајму“	има значење које му је приписано у Преамбули Ц.
„Зајам“	значи финансирање које је или ће бити стављено на располагање Компанији од стране Банке, у њеном својству Зајмопримца у оквиру Уговора о зајму.
„План набавке“	значи план набавке за Пројекат, укључујући и ставке које се финансирају из Гранта, које су по облику и садржају задовољавајуће за Банку, а тај план набавке може бити измијењен и допуњен с времена на вријеме од стране Компаније, уз претходну писмену сагласност Банке.

**„ Датум завршетка
Пројекта “**

означава датум на који би се требало догодити следеће :

(а) Компанија Банци и Савјетнику за имплементацију Пројекта доставља обавјештење, у облику и садржају прихватљивом за Банку, коју је потписао овлашћени представник Компаније, којом се потврђује да је Пројекат завршен;

(б) Банка од Савјетника за имплементацију Пројекта прима потврду, у облику и садржају прихватљивом за Банку, којом се потврђује без икаквих већих резерви, да је Пројекат завршен; и

(ц) Банка Компанији доставља обавјештење, којом потврђује да је Банка задовољна завршетком Пројекта .

**„ Савјетник за
имплементацију Пројекта
“**

означава савјетника/савјетнике ангажованог/ангажоване од стране Компаније или за које/га ће Компанија дати налог да се ангажује/ју у складу са Одјељком 3.05. (Савјетници) Уговора о зајму како би помагали при имплементацији Пројекта.

**„ Уговор о подршци
пројекта “**

има значење које му је приписано у Преамбули Д.

**„ Ентитетн за подршку
Пројекту “**

имају значење које им је приписано у Преамбули Д.

„ Прималац гранта “

означава Босну и Херцеговину, коју заступа Министарство финансија и трезора.

**„ Овлашћени
представник Примаоца “**

означава Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине .

**„ Обавеза поврата
средстава “**

значи обавезу из Одјељка 2.03. (Условне и безусловне обавезе поврата средстава) овог уговора, и може бити „условна обавеза поврата средстава“ или „безусловна обавеза поврата средстава“, како су ти појмови коришћени у том одјељку.

**„ Овлашћени
представник Републике
Српске “**

означава Министарство финансија Републике Српске.

„ Стандардни услови “

означавају Стандардне услове ЕБРД-а од 1. децембра 2012. године .

„Пројекат“

има значење које му је приписано у Преамбули Ц .

Одјељак 1.02. Тумачење

У овом уговору:

- (а) ријечи које означавају једнину подразумевају и множину, и обрнуто, осим уколико то контекст другачије захтијева;
- (б) наслови и Садржај унесени су само ради лакшег позивања и не утичу на тумачење овог уговора;
- (ц) ријечи које означавају особе укључују корпорације, партнерства и друге правне особе и позивање на особу укључује наследнике и дозвољене опуномоћенике; и
- (д) позивање на одређени члан, одјељак, распоред или примјер сматра се, осим ако је у овом уговору другачије наведено, позивањем на тај одређени члан или одјељак, или прилог или примјер, овог уговора.

ЧЛАН II - ГРАНТ

Одјељак 2.01. Износ, валута и сврха

- (а) Према и у складу са овим уговором, Банка се слаже да Примаоцу гранта, из Фонда, обезбиједи грант у износу од 2.000.000 евра (два милиона евра) (*Грант*).
- (б) Грант обезбјеђује Банка, из Фонда, искључиво за потребе финансирања ставки које се финансирају из Гранта, а које се набављају за Компанију у складу са Одјељком 3.06. (*Набавке*) овог уговора.
- (ц) У складу са Одјељком 5.05. (*Околности поврата средстава*) овог уговора, Грант је бесповратан.
- (д) Изричито је потврђено и договорено да Банка неће бити обавезна извршити никакву исплату нити било какво плаћање на основу и / или у складу са овим уговором, осим уколико је износ, који се односи на, и једнак је тој исплати или том плаћању, доступан у Фонду у ту сврху.
- (е) Осим ако се Банка другачије договори, ставке које се финансирају из Гранта су финансирају се из Гранта и Зајма у мјерама и износима утврђеним Планом набавке.

Одјељак 2.02. Исплате

У складу са Одјељком 5.01. (*Обустава*), Одјељком 5.02. (*Отказивање од стране Банке*) и Одјељком 7.02. (*Услови који претходе ступању на снагу*) овог уговора, Банка исплаћује Грант с времена на вријеме, у једној или више исплата, у складу са сљедећим одредбама:

(а) *Последњи рок за коришћење Гранта*

Право примаоца гранта да тражи исплату у складу са овим уговором ступа на снагу са даном ступања на снагу и престаје датумом последњег рока за коришћење утврђеним у Одјељку 2.02. (ф) (*Други финансијски услови Зајма*) Уговора о зајму или на каснији

датум који Банка, по сопственом нахођењу и уз договор са Примаоцем, може утврдити и обавијестити о томе Примаоца.

(б) Одобрени трошкови

Осим ако се Банка другачије договори, исплате се врше само за финансирање:

- (1) трошкова насталих (или који ће настати, уколико Банка тако договори) у односу на разумне трошкове ставки које се финансирају из гранта; и
- (2) трошкова насталих након датума потписивања овог уговора.

(ц) Услови за исплату

Не ограничавајући опште важење Одјелка 2.02. овог уговора, свака исплата у оквиру овог уговора у односу на једну или више ставки које се финансирају из Гранта, подложна је, било у потпуности или дјелимично и било под одређеним условима или безусловно, испуњавању или, по искључивом нахођењу Банке, одустајању од услова да је, на дан захтјева Примаоца за таквом исплатом, износ Зајма који је повучен, или тражен у оквиру задовољавајућег Захтјева за повлачење средстава, од стране Компаније у свом својству Примаоца барем једнак износу Гранта који се исплаћује, или је тражен у оквиру задовољавајућег Захтјева за исплату средстава, од стране примаоца, у складу са Уговором о зајму:

(д) Захтјев за исплату

(1) Прималац може тражити исплату достављањем оригиналног захтјева Банци за такву исплату, потписаног од стране овлашћеног представника Примаоца, или особе коју је именовано овлашћени представник Примаоца. Сваки захтјев за исплату треба бити у облику из Примјера 1. (*образац Захтјева за исплату*) и треба бити достављен Банци најкасније петнаест (15) радних дана прије предложеног датума доспијећа те исплате. Такав захтјев је неопозив и обавезујући за примаоца, осим ако се с Банком другачије договори.

(2) Сваки захтјев за исплату мора бити пропраћен документима и другим доказима, у облику и садржају довољном да се Банка увјери да Прималац има право на износ исплате, те да ће износ исплате бити коришћен искључиво за ставке које се финансирају из Гранта. Ти документи укључују, али нису ограничени на, на фактуру/е извођача, овјерене од стране или у име Компаније, или на самој фактури или у форми посебне потврде, којом се од стране Компаније потврђује да су робе, радови или услуге испоручени на задовољавајући начин или извршени у складу са захтјевима овог уговора и одговарајућег уговора.

(е) Валута исплата

Исплате се врше у еврима у износу који је еквивалентан трошковима који се финансирају из средстава Гранта. У случају трошкова насталих у валути или валутама које нису евро, еквивалентни износ исплате утврђује се на следећи начин:

- (1) ако Прималац тражи плаћање у еврима, износ исплате одређује Банка на основу трошкова промјене валута које би Банка сносила, да је купила такву валуту или валуте ради испуњења захтјева; и

(2) ако Прималац тражи плаћање у валути или валутама у којима су трошкови настали, Банка ће, под условом да су ти трошкови у већ доступној валути или валутама, купити ту валуту или валуте на начин који Банка сматра одговарајућим. Еквивалентан износ исплате Банка утврђује на основу трошкова промјене валута које је Банка имала или би их имала да је користила евре за испуњење захтјева.

(ф) Плаћања у другим валутама

У изузетним околностима, Банка може испунити захтјев Примаоца гранта да се плаћање изврши у валути или валутама које нису евро или у валути у којој је трошак настао. У том случају, Банка ће купити ту валуту или валуте на начин који Банка сматра одговарајућим. Еквивалентан износ исплате утврђује Банка на основу трошкова промјене валута, које је Банка имала или би их имала да је користила евре за испуњење захтјева.

(г) Минимални износ исплате

Осим последње исплате или осим ако се Банка другачије договори, исплате се врше у износима од најмање 100.000 евра (стотину хиљада евра).

Одјељак 2.03. Условне и безусловне обавезе поврата средстава

(а) На захтјев Примаоца, у облику и садржају прихватљивом за Банку, Банка може, у складу са важећим одредбама ЕБРД-овог Приручника за исплате, *mutatis mutandis*, прописати безусловне или условне обавезе поврата средстава како би надокнадила исплате банака по акредитивима у вези са трошковима који ће се финансирати из Гранта. Сваки такав поврат средстава представља исплату.

(б) У случају условне обавезе поврата средстава, обавеза Банке да плати се обуставља или прекида одмах по било којој обустави или отказивању Гранта од стране Банке у складу са Одјељком 5.01. (*Обустава*) или Одјељком 5.02. (*Отказивање од стране Банке*) овог уговора.

(ц) У случају безусловне обавезе поврата средстава, на обавезу Банке да плати не утиче никаква каснија обустава или отказивање Гранта.

Одјељак 2.04. Прерасподјела

Прималац може тражити од Банке да прерасподјели износе расподијелене на сваку ставку из ставки које се финансирају из Гранта, наведених у Прилогу 1. овог уговора, под условом да је таква прерасподјела у складу са условима Уговора о фонду. Банка може одобрити захтјев за прерасподјелу достављањем обавјештења Примаоцу. Та прерасподјела ступа на снагу достављањем обавјештења.

Одјељак 2.05. Отказивање од стране Примаоца

Прималац може било када, најмање тридесет (30) радних дана прије достављања писменог обавјештења Банци, у потпуности или дјелимично отказати сваки

неисплаћени дио Гранта. Свако такво обавјештење о отказивању од стране Примаоца неопозиво је и обавезујуће за Примаоца.

Одјељак 2.06. Плаћање

(а) Осим ако се Банка другачије договори, износи које Банка треба исплатити у складу са овим уговором плаћају се директно на рачун одговарајућег извођача, како то Прималац назначи у свом Захтјеву за исплату.

(б) Ако би датум доспијећа било које исплате у оквиру овог уговора падао на дан који није радни дан, онда би та исплата доспијевала наредни радни дан.

(ц) Сви износи који Банци доспију за плаћање у оквиру овог уговора плаћају се, без компензације или противпотраживања у еврима, у вриједности на дан доспијећа, на рачун у Лондону, Енглеска, или неком другом мјесту које Банка с времена на вријеме може одредити достављањем обавјештења Примаоцу гранта.

ЧЛАН III - ИЗВРШЕЊЕ ПРОЈЕКТА

Одјељак 3.01. Сарадња и информисање

(а) Банка, Прималац, Република Српска и Компанија у потпуности сарађују како би обезбједили испуњење сврхе за коју се Грант исплаћује. Банка, Прималац, Република Српска и Компанија у ту сврху:

(I) с времена на вријеме, на захтјев било које од наведених страна, размјењују мишљења у вези са напретком Пројекта, сврхе за коју се Грант исплаћује те испуњења њихових одговарајућих одговорности према овом уговору, Уговору о зајму и Уговору о јемству, као и у вези са деловањем Пројектних ентитета према Уговору о подршци пројекта, и свим релевантним уговорима, те другим странама достављају све с тиме повезане информације које би се могле затражити с разлогом; и

(II) одмах обавјештавају једни друге о свим ситуацијама које ометају или пријете да ће ометати питања из претходног става (I).

(б) Компанија одмах обавјештава Банку, Примаоца и Републику Српску о свим предложеним промјенама у природи или обиму Пројекта или раду и дјеловању Пројектних ентитета, те о свим догађајима или условима који би могли негативно утицати на извршење Пројекта или на наставак пословања или радова Компаније.

(ц) У примању информација у складу са Уговором о зајму, Уговором о јемству и Уговором о подршци пројекта, Банка може користити и ослањати се на било коју такву информацију у свом својству Пружаоца Гранта у складу са овим уговором.

Одјељак 3.02. Одговорности које се односе на извршење Пројекта

(а) Компанија, осим ако се Банка другачије договори:

(1) извршава Пројекат одговорно и ефикасно и у складу са Уговором о зајму, и овим уговором; и

(2) извршава Пројекат у складу са Планом набавке, подложно било каквим измјенама с којима се Банка може сложити у писаном облику;

(3) извршава Пројекат у складу са Акционим планом за животну средину и друштво и Утврђеним извођачким захтјевима;

(4) чини све да датум завршетка Пројекта буде најкасније 31. децембар 2017. године; и

(5) предузима све потребне радње како би се обезбиједио успјешан завршетак Пројекта.

(б) Одредбе Одјељка 4.02. (*Одговорности које се односе на извршење Пројекта*) Стандардних услова примјењују се на начин као да су у потпуности утврђене овим уговором, *mutatis mutandis*, не доводећи у питање опште важење истих, као да је:

(I) позивање на "Зајмопримца" читано као позивање на „Компанију“; и

(II) позивање на „средства Зајма“ читано као позивање на „Грант“.

Одјељак 3.03. Поштовање еколошких и друштвених стандарда

Осим ако Банка другачије не договори, Компанија обезбјеђује да се дио Пројекта који се финансиран Грантом обавља у складу са Одјељком 3.04. (*Клаузула о поштовању еколошких и друштвених стандарда*) Уговора о зајму.

Одјељак 3.04. Обавезе пружања подршке Примаоца и Републике Српске

(а) Прималац и Република Српска не предузимају никакве радње, нити дозвољавају својим посредницима или јединицама да предузимају икакве радње које би могле спријечити или ометати извршење Пројекта, или ефикасан рад пројектних постројења, или извршење обавеза од стране Компаније у оквиру овог уговора. Прималац и Република Српска, такође, обезбјеђују да њихове политичке или административне јединице, као ни било који субјекти у власништву или под контролом, или које дјелују за или у корист Примаоца и Републике Српске, не предузимају нити дозвољавају икакве сличне радње;

(б) Осим ако Банка другачије не договори, Прималац гранта:

(1) прописно извршава све своје обавезе у складу са овим уговором и у складу са Уговором о јемству;

(2) подржава Компанију у испуњавању њених обавеза у складу са овим уговором, између осталог подузимајући све законодавне, регулаторне и друге

неопходне или пожељне радње, и издвајајући и обезбјеђујући, или чинећи да буду обезбјеђена, средства и подршка Компанији и онда када је потребно да би Компанија завршила Пројекат; и

(3) потписује било које друге документе и предузима све друге радње које Банка утврди да су потребне или пожељне за спровођење овог уговора.

(ц) Осим ако Банка другачије не договори, Република Српска:

(1) прописно извршава све своје обавезе у складу са овим уговором и у складу са Уговором о подршци пројекта;

(2) подржава Компанију у испуњавању њених обавеза у складу са овим уговором, између осталог предузимајући све законодавне, регулаторне и друге неопходне или пожељне радње, и издвајајући и обезбјеђујући, или чинећи да буду обезбјеђена, средства и подршка Компанији и онда када је потребно да би Компанија завршила Пројекат; и

(3) потписује било које друге документе и предузима све друге радње које Банка утврди да су потребне или пожељне за спровођење овог уговора.

Одјелјак 3.05. Јединица за имплементацију Пројекта

Компанија обезбјеђује да активности и одговорности ЈИП-а из Одјелјка 3.02. (*Јединица за имплементацију Пројекта*) Уговора о зајму, укључују набавку ставки које се финансирају из Гранта и реализацију Гранта.

Одјелјак 3.06. Набавке

(а) Осим ако Банка другачије не договори, набавка свих ставки које се финансирају из Гранта регулисана је Правилима набавке ЕБРД-а. Ставке које се финансирају из Гранта набављају се путем отвореног конкурса како је утврђено у Поглављу 3. Правила набавке ЕБРД-а.

(б) Сви уговори подлијежу претходном поступку прегледа утврђеном Правилима набавке ЕБРД-а.

Одјелјак 3.07. Пројектна евиденција и извјештаји; Контроле

(а) Компанија обезбјеђује да информације које Компанија доставља Банци, и евиденција коју води Компанија у складу са обавезама Компаније у свом својству Зајмопримца, у складу са Одјелјком 3.06 (*Учесталост извјештавања и услови подношења извјештаја*) Уговора о зајму, као и Одјелјком 4.04. (*Пројектна евиденција и извјештаји*) и Одјелјком 5.02. (*Извјештавање*) Стандардних услова:

(1) укључују детаљне информације у вези са уговорима, извођачима, исплатама, Грантом и његовим коришћењем, ставкама које се финансирају из Гранта, као и стањем усаглашености са сваком од клаузула из овог уговора, у облику и садржају прихватљивом за Банку;

(2) садржава довољно информација како би се омогућило праћење Гранта одвојено од Зајма; и

(3) укључује друге информације у вези са, између осталог, Компанијом, Пројектом и трансакцијама описаним у овом уговору које Банка може с времена на време захтијевати са разлогом.

(б) Чим буде припремљен, али у сваком случају у року од тридесет (30) дана од завршетка посљедњег уговора, Компанија доставља Банци завршни извјештај (уколико то Банка буде тражила, овјерен од стране овлашћеног службеника Компаније) у вези са коришћењем Гранта, у којем ће детаљно бити наведени сви уговори, извођачи, ставке које се финансирају из Гранта и распореди испоруке и изградње, те поређење у односу на оригинална предвиђања.

(ц) Чим буде припремљен, али у сваком случају у року од тридесет (30) дана од датума завршетка Пројекта, Компанија доставља Банци завршни извјештај (уколико то Банка буде тражила, овјерен од стране овлашћеног службеника Компаније) у вези са Пројектом, којим се приказује начин коришћења Гранта.

(д) На захтјев Банке, Компанија омогућава Банци, Донатору и њиховим представницима:

1) да посјете сваки објекат и градилиште везано за Пројекат;

(2) да изврше контролу било које или свих роба, радова и услуга финансираних средствима Гранта и свих постројења, инсталација, локација, радова, објеката, имовине, опреме, евиденције и докумената релевантних за испуњавање обавеза Компаније у складу с овим уговором; и

(3) да се у те сврхе одрже и обаве разговори са представницима и запосленима Компаније које Банка сматра потребним и прикладним.

(е) По додјели било којег уговора, Банка може објавити опис истог, назив и држављанство извођача и уговорну цијену.

(ф) Компанија обезбјеђује да Банка, Донатор и њихови представници имају приступ пословним књигама и извјештајима у вези са Пројектом и Грантом.

ЧЛАН IV - ФИНАНСИЈСКЕ И ОПЕРАТИВНЕ КЛАУЗУЛЕ

Одјељак 4.01. Финансијска евиденција и извјештаји

(а) Компанија води одвојену евиденцију и рачуне у вези с Грантом, у складу са рачуноводственим стандардима који су прихватљиви Банци, и они се досљедно примјењују.

(б) Компанија обезбјеђује да информације које Компанија достави Банци, и евиденција коју води Компанија, у складу са обавезама Компаније у својству Зајмопримца, у складу са Одјељком 4.01. (*Финансијска евиденција и извјештаји*) Уговора о зајму, као и Одјељком 5.02. (Ц) (и) (*Извјештавање*) Стандардних услова:

(1) укључују детаљне информације у вези са Грантом и његовим коришћењем, у облику и садржају прихватљивим за Банку;

(2) садржи довољно информација како би се омогућило праћење Гранта одвојено од Зајма; и

(3) укључује друге информације у вези са евиденцијом, рачунима и финансијским извјештајима, које Банка, с времена на вријеме, може с разлогом захтијевати.

Одјељак 4.02. Вођење послова и операција

Осим ако се Банка другачије договори, Компанија:

(а) уредно испуњава све своје обавезе у складу са овим уговором и у свом својству Зајмопримца, у складу са Уговором о зајму;

(б) неће продати, изнајмити, или на други начин ставити на располагање неке од својих имовина које су потребне за ефикасно обављање њених операција, или чије стављање на располагање може угрозити њену способност задовољавајућег извршавања њених обавеза у складу са овим уговором; и

(ц) потписује било које друге документе и предузима било које друге радње за које Банка утврди да су потребне или пожељне за спровођење овог уговора.

Одјељак 4.03. Порези

(а) Компанија плаћа, када исти доспију, све порезе који су јој одређени и који се плаћају за, или у вези са, потписивањем, објављивањем у публикацијама, размјеном, регистрацијом или овјером нотара овог уговора (укључујући давање Гранта) или било који други документ у вези са овим уговором.

(б) Ниједан дио средстава Гранта не смије се директно или индиректно користити за плаћање било којих пореза, без обзира на то јесу ли директни или индиректни, на територији Босне и Херцеговине или негдје другдје.

(ц) На робу или услуге коју Компанија прибавља за сврхе Пројекта и који се финансирају средствима Гранта Прималац не може наметати никакве порезе.

Одјељак 4.04. Транспарентност

Компанија предузима одговарајуће мјере да у релевантним публикацијама, средствима јавног информисања, као и медијима, објави податак да је Пројекат, између осталог, добио финансијску подршку Шведске.

Одјељак 4.05. Превара и корупција

(а) Компанија се неће бавити, нити ће овластити или дозволити иједном од својих службеника, директора, овлашћених запослених, посредника или представника да се баве било каквим забрањеним праксама у вези са Пројектом, Грантом или било којом трансакцијом описаном у овом уговору.

(б) Компанија предузима одговарајуће мјере, укључујући прикладне одредбе у уговорима, како би обезбиједила да се извођачи и њихови подизвођачи не баве никаквим забрањеним праксама у вези са Грантом или било којом трансакцијом описаном у овом уговору.

(ц) Компанија одмах обавјештава Банку о свим сумњивим случајевима или о појави забрањених пракси.

ЧЛАН V - ОБУСТАВА И ОТКАЗИВАЊЕ; ПОВРАТ СРЕДСТАВА

Одјељак 5.01. Обуштава

(а) Уколико се неки од наведених догађаја догоди и настави догађати, Банка може, слањем обавјештења примаоца, у потпуности или дјелимично обуставити право Примаоца на даљње исплате у складу са овим уговором:

(1) Уговор о зајму, Уговор о подршци пројекта, или Уговор о јемству престане важити или се раскине;

(2) Компанија није успјела или не успијева испунити било коју од својих обавеза по основу овог уговора, или у својству Зајмопримца, у оквиру Уговора о зајму;

(3) Компанија није успјела или не успијева испунити било коју од својих обавеза по основу овог уговора или као Јемац према Уговору о јемству;

(4) Или Република Српска или Град нису успјели или не успијевају испунити било коју од својих обавеза по основу овог уговора или Уговора о подршци пројекта;

(5) Банка је обуставила, или се догодило нешто што даје право Банци да у потпуности или дјелимично обустави право Компаније у свом својству Зајмопримца према Уговору о зајму да упућује захтјеве за повлачење средстава, у складу са Одјељком 7.01. (*Обуштава*) Стандардних услова или Одјељка 5.01. (*Обуштава*) Уговора о зајму;

(6) Банка је отказала, или се догодило нешто што даје право Банци да у потпуности или дјелимично откаже Зајам у складу са Одјељком 7.02. (*Отказивање од стране банке*) Стандардних услова;

(7) Догодио се или се наставља случај из Одјељка 7.06 (*Случајеви убрзања доспијећа*) Стандардних услова или Одјељка 5.02 (*Убрзање доспијећа*) Уговора о зајму, а Банка је прогласила да сваки или било који дио зајма доспијева и буде плаћан у складу са Одјељком 7.06. (*Случајеви убрзања доспијећа*) Стандардних услова;

(8) Настала је ванредна ситуација као резултат догађаја који су се догодили, а шта је учинило мало вјероватним да се Пројекат може спровести или да ће Прималац, Република Српска или Компанија бити у могућности да изврше своје обавезе у складу са овим уговором, или да ће Република Српска или Град бити у могућности да изврше своје обавезе према Уговору о подршци пројекта;

(9) Приказ који су Прималац, Република Српска или Компанија дали у вези с овим уговором, или Република Српска или Град у вези са Уговором о подршци пројекта, нетачан је или наводи на погрешно мишљење у неком битном смислу;

(10) Статути Компаније су измијењени, обустављени, укинати, опозвани или их се одрекло на начин који значајно и негативно утиче на операције или финансијско стање Компаније или њене могућности да извршава Пројекат или да извршава своје обавезе према овом уговору;

(11) Компанија у својству Зајмопримца према Уговору о зајму у потпуности или дјелимично је отказала је сваки неисплаћени дио Зајма у складу са Одјељком 3.08. (*Отказивање*) Стандардних услова;

(12) Уговор о фонду је отказан, или је достављено обавјештење о отказивању у оквиру Уговора о фонду; или

(13) је утврђено, путем судског поступка или било које друге службене истраге, да је Прималац, Република Српска, Град, Компанија, Извођач, или било који њихов службеник, запослени, посредник или представник, учествовао у било каквим забрањеним праксама.

(б) Право примаоца на било коју даљњу исплату и даље ће у потпуности или дјелимично, у зависности од случаја, бити обустављено све док догађај или догађаји који су довели до обуставе не престану, осим ако Банка не обавјести Примаоца и Компанију да је право на даљње исплате поново успостављено, али под условом да ће се право на даљње исплате поново успоставити само у мјери и под условима наведеним у том обавјештењу, а ниједно такво обавјештење не може утицати или угрозити било које право, овлашћење или правно средство Банке у односу на било који други каснији догађај описан у овом одјељку.

Одјељак 5.02. Отказивање од стране Банке

(а) Ако Банка у било којем тренутку, након консултација с Примаоцем и Компанијом, утврди да одређени износ Гранта неће бити потребан за финансирање трошкова Пројекта који се финансирају из Гранта, Банка може путем обавјештења достављеног Примаоцу или Компанији отказати тај износ Гранта. Посљедњег дана за коришћење Гранта, сваки неисплаћени дио Гранта отказује се аутоматски, осим ако Банка другачије договори.

(б) Ако право Примаоца на исплату било ког дијела Гранта према овом уговору буде обустављено у складу са Одјељком 5.01. (*Обустава*) овог уговора у непрекидном периоду од тридесет (30) дана, Банка може, путем обавјештења достављеног Примаоцу, у потпуности или дјелимично отказати Грант.

(ц) Ако је Банка отказала, или је дошло до догађаја који Банци даје право да у потпуности или дјелимично откаже Зајам, у складу са Одјељком 7.02. (*Отказивање од стране Банке*) Стандардних услова, Банка може путем обавјештења достављене Примаоцу и Компанији, у потпуности или дјелимично, отказати Грант.

(д) Ако Банка, у било којем тренутку, утврди да:

(1) набавка било које од ставки које се финансирају из Гранта није у складу са овим уговором;

(2) су средства исплаћена у оквиру овог уговора коришћена у сврхе које нису предвиђене овим уговором; или

(3) је, у односу на овај уговор, било који представник Примаоца, Републике Српске, Града, Компаније, или било којег извођача, био укључен у било какве забрањене праксе током набавке или извршења таквог уговора, а да Прималац, Република Српска и Компанија нису предузели благовремене и одговарајуће мјере задовољавајуће за Банку како би поправили ситуацију,

Банка, путем обавјештења достављеног Примаоцу, може у потпуности или дјелимично отказати Грант. То отказивање ступа на снагу достављањем обавјештења.

(е) Ако Банка, у било којем тренутку, утврди да је путем судског поступка или било које друге службене истраге утврђено да је представник Примаоца, Републике Српске, Града, Компаније, или било којег извођача, учествовао у било каквим забрањеним праксама, Банка може у потпуности или дјелимично отказати Грант путем обавјештења достављене Примаоцу и Компанији. То отказивање ступа на снагу достављањем обавјештења.

Одјељак 5.03. Безусловне обавезе поврата средстава без обзира на обуставу или отказивање

Никакво отказивање или обустава не примјењују се на износе који подлијежу безусловној обавези поврата средстава коју је преузела Банка у складу са Одјељком 2.03. (*Условне и безусловне обавезе поврата средстава*) овог уговора, осим ако је то изричито предвиђено том обавезом.

Одјељак 5.04. Обавезе Примаоца, Републике Српске и Компаније

Без обзира на било какво отказивање или обуставу, све одредбе овог уговора и даље су у потпуности на снази, осим ако то није изричито прописано у овом уговору.

Одјељак 5.05. Случајеви поврата средстава

Уколико дође до неког од наведених догађаја и он се наставља у доље назначеном периоду, тада Банка, у било којем тренутку трајања тог догађаја, слањем обавјештења Примаоцу, Републици Српској и Компанији, може захтијевати да Прималац и/или Република Српска и/или Компанија врате средства читавог или неког дијела Гранта (и плате све друге износе који се плаћају у оквиру овог уговора), а исти ће одмах након тога постати доспиро за наплату (без обзира на оно што у овом уговору што указује на супротно):

(а) догодио се неки од догађаја наведен у Одјељку 5.01(а)(1) (*Обустава*) овог уговора;

(б) догодио се неки од догађаја наведен у Одјељцима 5.01(а)(2), 5.01(а)(3), 5.01(а)(4) (*Обустава*) овог уговора, и наставио се без исправке тридесет (30) дана након што је Банка о томе доставила обавјештење;

(ц) догодио се неки од догађаја наведен у Уговору о зајму и Стандардним условима, или се наставио, а Банка је прогласила читав или било који дио Зајма доспјелим за наплату у складу са Одјељком 7.06. (Случајеви убрзања доспијећа) Стандардних услова;

(д) Банка у било којем тренутку утврди да је путем судског поступка или било које друге службене истраге утврђено да је било који представник Примаоца, Републике Српске, Града, Компаније, или било којег извођача, учествовао у било каквим забрањеним праксама;

(е) Компанија је у својству Зајмопримца у оквиру Уговора о зајму у потпуности или дјелимично отказала сваки неисплаћени дио Зајма у складу са Одјељком 3.08. (Отказивање) Стандардних услова.

ЧЛАН VI – ИЗВРШНОСТ, РЈЕШАВАЊЕ СПОРОВА

Одјељак 6.01. Извршност

Права и обавезе Примаоца, Републике Српске и Компаније правоснажни су и извршни у складу са њиховим условима, упркос било којем закону Босне и Херцеговине или Републике Српске који указује на супротно. Прималац гранта, Република Српска и Компанија не могу ни под каквим околностима остварити било какво право у погледу тога да је било која одредба овог уговора неправоснажна или неизвршива из било којег разлога.

Одјељак 6.02. Немогућност остваривања права

Никакво одлагање остваривања, или пропуштање остваривања било којег права, овлашћења или правног средства, који на основу овог уговора припадају свакој од страна, по било којем неиспуњавању уговорних обавеза, не угрожава такво право, овлашћење или правно средство, нити ће се тумачити као одрицање од истих или прихватање неиспуњавања таквих обавеза; нити ће радња те стране која се односи на било које неиспуњавање обавезе, или било које прихватање неиспуњавања било каквих обавеза, утицати на или угрозити било које право, овлашћење или правно средство те стране у односу на било које наредно неиспуњавање обавеза.

Одјељак 6.03. Рјешавање спорова

Одредбе Одјељка 8.04. (Рјешавање спорова) Стандардних услова примјењују се на начин као да су наведене у овом уговору у потпуности, укључујући *mutatis mutandis*, не доводећи у питање опште важење истих, као да се:

(I) позивање на „Уговор о зајму“ или „Уговор о јемству“ или „Уговор о пројекту“ чита као позивање на „овај уговор“;

(II) позивање на „Зајмопримца“ и „Пројектни ентитет“ чита као позивање на „Републику Српску“ и „Компанију“, и

(III) позивање на „Јемца“ чита као позивање на „Примаоца“.

ЧЛАН VII – СТУПАЊЕ НА СНАГУ; РАСКИД УГОВОРА

Одјељак 7.01. Дан ступања на снагу

Осим ако се Банка, Прималац, Република Српска и Компанија другачије договоре, овај уговор ступа на снагу на дан на који Банка Примаоцу, Републици Српској и Компанији достави обавјештење о прихватању доказа од стране Банке, у складу са Одјељком 7.02. (*Услови који претходе ступању на снагу*) и Одјељком 7.03. (*Правно мишљења*) овог уговора.

Одјељак 7.02. Услови који претходе ступању на снагу

Овај уговор не ступа на снагу док се Банка не увјери да се ниједан догађај из Одјељка 5.01.(а) (*Обустава*) или Одјељка 5.05. (*Случајеви поврата средстава*) овог уговора није догодио и наставља догађати, те док сљедећи претходни услови не буду испуњени, у облику и садржају прихватљивом за Банку, или Банка по искључивом нахођењу одустане од истих, било у потпуности или дјелимично и било под одређеним условима или безусловно:

- (а) Банка је добила два прописно потписана оригинала овог уговора;
- (б) Сви услови који претходе ступању на снагу Уговора о зајму у складу са Одјељком 9.02. (*Услови који претходе ступању на снагу*) Стандардних услова и Одјељком 6.01. (*Услови који претходе ступању на снагу*) Уговора о зајму, само осим ступања на снагу овог уговора, испуњени су у облику и садржају прихватљивом за Банку;
- (ц) Банка је примила доказе, у облику и садржају прихватљивом за Банку, да је потписивање и размјена овог уговора у име Примаоца, Републике Српске и Компаније прописно овлашћено или ратификовано свим потребним Владиним, административним и корпоративним радњама;
- (д) Банка је примила копију прописно потписаног уговора између примаоца и Републике Српске, по облику и садржају задовољавајућег за Банку, на основу којег се Република Српска обавезује Примаоцу да ће извршавати обавезе Примаоца из оквира овог уговора, те да ће Примаоцу надокнадити сва плаћања које Прималац изврши у оквиру овог уговора; и
- (е) Банци су достављени други документи које је иста с разлогом захтијевала.

Одјељак 7.03. Правна мишљења

Као дио доказа које је потребно доставити у складу са Одјељком 7.02. (*Услови који претходе ступању на снагу*) овог уговора, Прималац, Република Српска и Компанија Банци достављају, или дају да се достави, мишљење министра правде Босне и Херцеговине испред Примаоца, мишљење министра правде Републике Српске испред Републике Српске, и извршног директора правне службе Компаније испред Компаније, у облику и садржају прихватљивом за Банку у односу на овај уговор, којим се показује да је овај уговор прописно одобрен или ратификован од стране, те потписан и размијењен, у име Примаоца, Републике Српске и Компаније, и да представља ваљану и правно обавезујућу обавезу Примаоца, Републике Српске и Компаније, спроведиву у складу са својим условима.

Одјељак 7.04.   Раскид уговора због немогућности ступања на снагу

Ако

(а) овај уговор не ступи на снагу до датума који слиједи стотину осамдесет (180) календарских дана након датума потписивања овог уговора; или

(б) Уговор о зајму не ступи на снагу до датума утврђеног Одјељком 6.03. (*Раскид уговора због немогућности ступања на снагу*) Уговора о зајму или било којег каснијег датума о којем је Банка обавијестила Компанију у њеном својству Зајмопримца у складу са Одјељком 9.04. (*Раскид уговора због немогућности ступања на снагу*) Стандардних услова,

све обавезе Банке у оквиру овог уговора престају, осим ако Банка, након разматрања разлога кашњења, не утврди каснији датум за потребе овог одјељка. Банка одмах обавјештава Примаоца, Републику Српску и Компанију о том каснијем датуму.

Одјељак 7.05.   Раскид Уговора због извођења

(а) Овај уговор остаје на снази све док Прималац, Република Српска и Компанија не изврше све своје одговарајуће обавезе у складу са одредбама истог, осим уколико се исти не раскине раније у складу са његовим одредбама и ако су Република Српска и Град испунили све своје обавезе у складу с одредбама Уговора о подршци пројекта; под условом да одредбе Одјељка 6.03. (*Рјешавање спорова*) настављају да важе након раскида овог уговора.

(б) Упркос свему што у овом уговору указује на супротно, одредбе Одјељка 5.05.(д) (*Случајеви поврата средстава*) настављају да важе након раскида Уговора и то пет (5) година након датума завршетка Пројекта.

ЧЛАН VIII - РАЗНО

Одјељак 8.01.   Обавјештења

Свако обавјештење или захтјев, чије је достављање или подношење потребно или дозвољено у оквиру овог уговора, мора бити у писаном облику. Осим ако није другачије предвиђено Одјељком 7.01. (*Дан ступања на снагу*) овог уговора, такво обавјештење сматра се прописно достављеним или захтјев прописно поднесеним када је достављен / о страни којој је потребно да исто / и буде достављено или поднесен на адресу о којој је страна која доставља обавјештење или подноси захтјев другу страну обавијестила писаним путем. Осим ако овим уговором или Приручником за исплате ЕБРД-а није другачије предвиђено, достава може бити извршена лично, електронском поштом или путем факса. Доставе које су извршене путем факса, такође, треба да буду потврђене путем поште.

За Примаоца:

▲ Босна и Херцеговина
Министарство финансија и трезора
Трг Босне и Херцеговине 1
71000 Сарајево
Босна и Херцеговина

На пажњу: министра

Факс: +387 33 303 930

За Републику Српску:

Влада Републике Српске
Трг Републике Српске 1
78000 Бања Лука
Босна и Херцеговина

На пажњу: министарства финансија

Факс: +387 51 339 645

За Компанију:

Топлана А.Д. Приједор
Рудничка 66
79101 Приједор
Босна и Херцеговина

На пажњу: генералног директора

Факс: +387 52 231 779

За Банку:

European Bank for Reconstruction and Development (Европска банка за обнову и развој)
One Exchange Square
London EC2A 2JN
United Kingdom (Уједињено краљевство)

На пажњу: *Operation Administration Unit*

Факс: +44 20 7338 6100

Одјељак 8.02. Овлашћења за дјеловање

Свака радња коју је потребно или дозвољено предузети, и сви документи које је потребно или дозвољено потписати у оквиру овог уговора, а од стране Примаоца, Републике Српске или Компаније, морају бити предузете или потписане од стране овлашћених представника Примаоца, Републике Српске и Компаније, у зависности од случаја, или другог службеника Примаоца, Републике Српске и Компаније, којег тај овлашћени представник именује у писаном облику. Прималац, Република Српска и Компанија достављају Банци доказе о овлашћењима и овлашћени примјерак потписа тог службеника, садржајно у облику Примјера 2. (*образац дописа којим се именују овлашћени потписници*).

Одјељак 8.03. Измјена и допуна

Овај уговор може бити измијењен и допуњен писменим актом којег потписују овлашћени представник Примаоца, Републике Српске, односно Компаније, те прописно овлашћени службеник Банке.

Одјељак 8.04. Енглески језик

Овај уговор припремљен је и потписан на енглеском језику. Сваки документ достављен у складу са овим уговором мора бити на енглеском језику. Документи на било којем другом језику морају бити пропраћени преводом на енглески језик, који је овјерен као одобрени превод те је такав одобрени превод коначан.

Одјељак 8.05. Надокнада штете

(а) Прималац гранта, Република Српска и Компанија преузимају пуну одговорност за, и пристају на и надокнађују штету и ослобађају одговорности Банку и њене службенике, директоре, запослене, посреднике и раднике, од било којих и све одговорности, обавеза, губитака, штета (компензационих, кривичних или других), казни, потраживања, тужби, пореза, судских поступака, трошкова и издатака (укључујући разумне хонораре правног заступника и трошкове и издатке истражног поступка), било које врсте и природе, укључујући, а не доводећи у питање опште важеће раније наведеног, оне које произилазе из уговора те намјерно наносење штете (укључујући немар) или објективне одговорности или на други начин, а које су наметнуте, нанесене од стране или изнесене против Банке или било којег њеног службеника, директора, запослених, посредника или радника (без обзира на то да ли је штета, такође, надокнађена од стране било које друге особе у оквиру било којег другог документа) и које се на било који начин, било директно или индиректно, односе на или произилазе из:

- (1) било којих трансакција предвиђених овим уговором или потписивања, размјењивања или извршавања истог;
- (2) рада или одржавања објеката Компаније или власништва над, контроле или посједовања истих од стране Компаније; или
- (3) остваривања било каквих права и правних средстава Банке у оквиру овог уговора; и

под условом да Банка нема никакво право да буде обештећена у оквиру овог уговора због властите крајње непажње или злонамјерног понашања.

(б) Прималац, Република Српска и Компанија потврђују да Банка закључује овај уговор, те да је дјеловала искључиво као пружалац Гранта, а не као савјетник Примаоцу, Републици Српској и Компанији. Прималац, Република Српска и Компанија представљају и гарантују да су се приликом склапања овог уговора држали и ослањали на савјете које су им давали њихови правни, финансијски и други стручни савјетници, те да се нису ослањали на, нити ће се од сада ослањати на било који савјет који им даје Банка.

Одјељак 8.06. Уступање права

Прималац, Република Српска и Компанија не могу уступити или на било који начин пренијети сва или било који дио права или обавеза у оквиру овог уговора без претходне писмене сагласности Банке.

Одјељак 8.07. Права, правна средства и одустајање од права

Права и правна средства Банке у оквиру овог уговора не смију бити угрожена било којом радњом или ствари, које би, независно од овог одјељка, могле угрозити та права или правна средства. Никаква уобичајена пракса нити одлагање остваривања, или немогућност остваривања било којег права, овлашћења или правног средства Банке не смије угрозити било које такво право, овлашћење или правно средство, или бити тумачено као одустајање од истог. Свако одустајање од било којег услова овог уговора мора бити у писаном облику и потписано од стране Банке. У случају да Банка одустане од услова за исплату Гранта, сматра се да се Прималац пријемом те исплате сложио с условима тог одустајања, а право Банке да тражи поштовање тог услова се изричито задржава у сврхе свих наредних исплата. Права и правна средства предвиђена овим уговором и другим уговорима разматраним овдје, кумулативна су и не спречавају било које друго или наредно остваривање истих или остваривање било којег другог права или правног средства.

Одјељак 8.08. Објава података

Банка може објавити документе, податке и евиденције везане за Компанију и ову трансакцију (укључујући копије овог уговора и било којег другог уговора разматраног овдје), које Банка сматра одговарајућим за било које потребе у вези са било којим спором који укључује Примаоца, Републику Српску, Град или Компанију, а у сврху задржавања или остваривања било којег права Банке у оквиру овог уговора или било којег другог уговора разматраног овдје, или наплаћивања било којег износа којег Банка није наплатила, и у сврху извјештавања у складу са Уговором о фонду.

Одјељак 8.09. Примјерци

Овај уговор може бити потписан у било ком броју примјерака, од којих се сваки сматра оригиналом, али сви они заједно чине један те исти документ.

ПОТВРЂУЈУЋИ ГОРЕ НАВЕДЕНО, стране су у овом уговору, преко својих прописно овлашћених представника, потписале овај уговор за шест примјерака на први горе наведени датум.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Потписао: /нечитак потпис/

Име: *ВЈЕКОСЛАВ БЕВАНДА /руком уписано/*

Функција: *МИНИСТАР /руком уписано/*

РЕПУБЛИКА СРПСКА

Потписао: /нечитак потпис/

Име: *ЗОРАН ТЕГЕЛТИЈА /руком уписано/*

Функција: *МИНИСТАР ФИНАНСИЈА /руком уписано/*

ТОПЛАНА А.Д. ПРИЈЕДОР

Потписао: /нечитак потпис/

Име: *ЉИЉАНА ДЕСПОТОВИЋ /руком уписано/*

Функција: *ДИРЕКТОРИЦА /руком уписано/*

ЕВРОПСКА БАНКА ЗА ОБНОВУ И РАЗВОЈ

Потписао: /нечитак потпис/

Име: *IAN BROWN /руком уписано/*

Функција: *ВОДИТЕЉ КАНЦЕЛАРИЈЕ, САРАЈЕВО /руком уписано/*

ПРИЛОГ 1. – СТАВКЕ КОЈЕ СЕ ФИНАНСИРАЈУ ИЗ ГРАНТА

Табела приказана у овом прилогу наводи ставке које се финансирају из Пројекта и износ Гранта додијељеног свакој ставки која се финансира из Гранта.

	Ставке које се финансирају из Гранта	Износ додијељеног Гранта у еврима
1.	Потребне инвестиције, укључујући инсталацију појединачних топлотних подстанца са мјерачима топлоте за сваки објекат, изградња премосница и изолационих вентила за побољшање управљања мрежом те инсталација разводника топлоте и термостатских вентила на сваком радијатору у одабраним објектима те, уз одобрење Банке, инвестиција у нову котловницу на биомасу.	2.000.000

ПРИМЈЕР 1. – ОБРАЗАЦ ЗАХТЈЕВА ЗА ИСПЛАТУ

[Откупати на меморандуму Примаоца]

[Датум]

Европска банка за обнову и развој
One Exchange Square
London EC2A 2JN
United Kingdom

На пажњу Јединице за администрацију операције

Операција бр. 45088 (Компонента гранта)
Захтјев за исплату бр. [1]

Предмет: Уговор о гранту од _____ између Босне и Херцеговине, Републике Српске, Топлане А. Д. Приједор („Компаније“) и Европске банке за обнову и развој („Банка“).

Овим путем тражимо сљедећу исплату у складу са одредбама горе наведеног Уговора о гранту:

Валута Гранта:	EUR
Потребна валута уплате:	[2]
Финансирани износ/и валута:	[3]
Датум валуте:	[4]
Плативо (примаоцу уплате):	[5]

Налог за плаћање (Банковни подаци примаоца уплате):

Назив рачуна примаоца уплате:	[6]
Број рачуна примаоца уплате:	[7]
Назив банке примаоца уплате:	[8]
Адреса банке примаоца уплате:	[9]

Подаци кореспондентске банке примаоца уплате:

Назив кореспондентске банке:	[10]
Адреса:	[11]
Назив рачуна:	[12]
Број рачуна:	[13]
Референца уплате:	[14]

Овим потврђујемо да раније нисмо тражили исплату из Гранта за покривање ових трошкова. Ми нисмо добили, нити намјеравамо добити средства за ову намјену из средстава било којег другог гранта, кредита или зајма.

Робе и услуге обухваћене овим захтјевом купљене су или се купују у складу са условима Уговора о гранту.

Износ Зајма који Компанија у свом својству Зајмопримца повлачи, или захтјева на основу задовољавајућег Захтјева за повлачење, је барем једнак износу Гранта који се исплаћује нама или га ми захтјевамо на основу задовољавајућег Захтјева за исплату, у складу са Уговором о Зајму.

Овим потврђујемо Банци да (I) поступамо у складу са нашим обавезама као што је наведено у Уговору о гранту и Уговору о јемству, и (II) да се није догодило ништа што би могло значајно и неповољно утицати на активности или финансијско стање Компаније или способност Компаније да реализује Пројекат или извршава све своје обавезе у оквиру Уговора о гранту.

С поштовањем,

Потписао: _____

Име:

Функција:

Прилози: - Укупан број образаца: [16]

- Укупан број ставки документа: [17]

Напомене за попуњавање обрасца Захтјева за исплату

[1] Прималац гранта треба нумерисати сваки образац захтјева. Први захтјев за исплату гранта биће број 1, наредни захтјеви биће 2, 3, итд. Одговорност Примаоца је да води евиденцију о броју свих захтјева за исплату Гранта које је поднио у оквиру одређеног уговора о гранту. Обрасци захтјева требају слиједити исти секвенцијални систем нумерисања, без обзира на то да ли су исти за исплату директне уплате или за издавање обавезе поврата средстава. Коришћење овог система нумерисања спречава конфузију у случају да су обрасци задржани у пошти, факсирани више од једанпут, итд.

[2] Наведите валуту потребне стварне уплате. То ће бити или валута гранта, или валута трошкова (види [3] испод). Банка може у одређеним околностима пристати да изврши исплату у трећој валути, у којем случају ће поступати као посредник Примаоца гранта с циљем прибављања валуте.

Уколико је уплата потребна у више од једне валуте, потребно је за сваку валуту користити други образац захтјева.

[3] Финансирани износ/и је/су оригинални трошкови, у њиховим оригиналним валутама како је наведено у обрасцу извода, израчунати по одговарајућем проценту утврђеном у Уговору о гранту за примјењиву прихватљиву ставу која се финансира из Гранта. Износ/и наведен/и овдје требају одговарати укупном/им износу/има у одјељку [15] обрасца извода.

[4] Датум валуте је датум када је рачун ЕБРД-а терећен износом исплате. ЕБРД не може гарантовати да ће средства бити дозначена на рачун примаоца уплате исти дан, јер то зависи од процедура клириншког система или банке примаоца у земљи примаоца уплате. Потребно је минимално 15 радних дана размака између дана када ЕБРД добије

захтјев и траженог датума валуте. Ако је уплата потребна што је прије могуће, а не на тај одређени датум валуте, боље је не назначити одређени датум већ уписати „што је прије могуће“ у поље [4]. У том случају ЕБРД ће извршити уплату у сваком случају у року од 15 радних дана, али и раније ако је могуће. (Напомињемо да се уплата може гарантовати у року од 15 дана само ако је захтјев за исплату тачан и комплетан.)

[5] Исплата се исплаћује примаоцу уплате. Обично ће прималац уплате бити Извођач, али ако се Банка договорила другачије у писаном облику и ако приложена документација (види образац извода) пружа доказе да је Компанија већ платила Извођачу, тада се врши уплата Компанији.

[6] Назив рачуна примаоца уплате ће у већини случајева једноставно бити назив примаоца уплате.

[7] Број рачуна примаоца уплате је потребан како би се избјегла кашњења. У све већем броју земаља, банке одбијају да изврше уплату ако број рачуна примаоца уплате није дат на налогу за плаћање.

[8] Банка примаоца уплате је банка у којој се налази рачун примаоца уплате. Наведите назив банке и град.

[9] Умјесто адресе може се дати шифра дјелатности или *SWIFT* код.

[10] Кореспондентска банка примаоца уплате потребна је само ако се уплата неће извршити у валути земље у којој се налази банка примаоца уплате. У том случају, Кореспондентска банка је банка која се налази у земљи валуте уплате, код које прималац уплате има рачун.

[11] Умјесто адресе може се дати шифра дјелатности или *SWIFT* код кореспондентске банке.

[12] Назив рачуна банке примаоца уплате ће у већини случајева једноставно бити назив банке примаоца уплате.

[13] Број рачуна банке примаоца уплате је битан ако банка примаоца уплате има више рачуна код кореспондентске банке, или ако није чланица *SWIFT*-а (система међународног електронског платног промета). Иначе, овај број је користан али није обавезан. Гдје је то могуће, потребно је навести и *IBAN* број (Међународни број банковног рачуна).

[14] Референца уплате коју ће ЕБРД послати с уплатом помаже примаоцу уплате да препозна уплату. Уколико се не тражи никаква одређена референца, ЕБРД ће навести назив Примаоца гранта и број уговора.

[15] Потпис. Образац извода захтјева треба бити потписан од стране или за Примаоца гранта.

[16] Обрасци извода набрајају све ставке документације која је приложена уза Захтјев за исплату. Уколико има много ставки, препоручује се коришћење посебног обрасца за сваку категорију.

[17] Ставке документације (уговори, фактуре, признанице, итд.) Потребно је набројати и представити истим редослиједом којим се појављују у обрасцима извода. Овдје је потребно навести њихов укупан број како би се ЕБРД-у олакшао преглед.

ЕВРОПСКА БАНКА ЗА ОБНОВУ И РАЗВОЈ

Назив Приматоца +: [1]

.....

**Операција
бр:
[3] .....**

**Захтјев
бр: [4]
.....**

(реф:бр./назив / %)

Датум: [2]

.....

**Образац извода
бр: [5]**

.....

**Ставка која
се
финансира
из Гранта за
исплату: [6]**

...../...../.....

Ставка бр.	Опис ставке	Бр. и датум Уговора	Назив и адреса Извођача	Кратак опис роба, радова и услуга	Валута и укупна вриједност Уговора	Валута и износ прихватљивог трошка	Износ финансирања у валути трошка
[7]	[8]	[9]	[10]	[11]	[12]	[13]	[14]

Потпис

[16].....

**УКУПНО (по валути)
[15]**

_____

НАПОМЕНЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ОБРАСЦА ТЕКСТА ЗАХТЈЕВА ЗА ИСПЛАТУ

[1] Назив. Назив примаоца гранта. Ово треба бити исто као и на обрасцу Захтјева за исплату којем овај образац извода припада.

[2] Датум. Датум захтјева. Ово треба бити исто као и на обрасцу Захтјева за исплату којем овај образац извода припада.

[3] Број операције. Овај број је исти као и на форми Захтјева за исплату којем овај образац извода припада.

[4] Број захтјева. Ово је број Захтјева за исплату којем овај образац извода припада.

[5] Број обрасца извода. За сваки захтјев за исплату потребно је нумерисати образац извода почев од 1. и њихов укупан број треба бити наведен на Захтјеву за исплату којем овај образац извода припада.

[6] Ставка која се финансира из Гранта за исплату. Ово је ставка која се финансира из Гранта за Пројекат, који се финансира из средстава тражене исплате. Погледајте Уговор о гранту како бисте пронашли назив и референтни број ставке која се финансира из Гранта, и проценат трошкова који се финансирају (на примјер „Ставка која се финансира из Гранта бр. (3б), опрема, 60%“).

Ако је један Захтјев за исплату укључује трошкове из више од једне ставке која се финансира из уговора, онда је потребно користити посебан образац извода за сваку од ставки које се финансирају из Гранта.

[7] Број ставке. Све ставке документације (фактуре, уговори, признанице, итд.) требају бити представљене истим редослиједом којим се појављују у обрасцу / има сажетка. Како би се олакшало препознавање, документи требају бити нумерисани, почевши од 1, 2, 3, итд. За сваки нови захтјев за исплату, а овај број треба бити јасно назначен на самом документу. Укупан број ставки за укупан број свих образаца извода наводи се на обрасцу Захтјева за исплату.

[8] Опис ставке. Опишите сваку ставку, нпр. „фактура“, „признаница“, „потврда инжењера“, „превод [...]“, итд.

[9] Редни број уговора и датум. Препоручује се да се уговору додијели оригинални број када се исти саставља између Примаоца гранта и Извођача. ЕБРД ће овај број прихватити за потребе свог вођења евиденције. Ако уговору није додијелен оригинални број, ЕБРД ће му додијелити број и о томе обавијестити Примаоца гранта у тренутку одобравања. Ако Прималац гранта не зна број у тренутку попуњавања обрасца извода, овај дио се може оставити ЕБРД-у да га попуни.

Датум уговора / наруџбенице потребно је, такође, навести у овој колони.

Напомена: исти уговор може се појавити у више од једног захтјева за исплату ако се испорука роба, радова или услуга (види [11]), као и уплата за ове робе, итд. обавља у етапама.

[10] Назив и адреса Извођача. Назив и адреса друге уговорне стране уз Примаоца гранта (Извођач) у уговору/наруџбеници, како је описано у [9].

[11] Кратак опис роба, радова и услуга. Ове робе, радови и услуге требају одговарати информацијама које су дате у Уговору или другим достављеним документима, и требају спадати у ставу која се финансира из Гранта из [6].

[12] Валута и укупна вриједност Уговора. Укупна вриједност, у оригиналној валути, Уговора наведеног у [9].

[13] Валута и износ прихватљивог трошка. По трошку: укупан износ, доспио или плаћен, у оригиналној валути, како је обухваћено фактурама или другим документима наведенима у [7] и [8]. Када постоји више од једне „ставке“ за сваки трошак (нпр. фактура, потврда или признаница, све за исти трошак), те ставке требају бити стављене у заграде, а само један износ треба бити приказан у овој колони.

[14] Износ финансирања. За сваки износ наведен у колони [13], мора бити одговарајући износ у овој колони [14], израчунат у проценту наведеном у [6], који одговара категорији овог обрасца извода. Износ финансирања треба бити у оригиналној валути уговора и трошка (колоне 12 и 13). То може, али не мора бити исто као и валута зајма или валута уплате.

[15] Укупно. Износи финансирања, набројани у [14], требају бити сумирани у један укупан износ по валути. За Захтјеве за директну исплату, износ/и наведени овдје требају одговарати износу/има наведеним у [9] обрасцу Захтјева за директну исплату.

[16] Потпис. Образац извода захтјева треба бити потписан од стране или за Примаоца гранта. Види образац Захтјева за исплату у вези захтјева потписа.

ПРИМЈЕР 2. - ОБРАЗАЦ ПИСМА КОЈИМ СЕ ИМЕНУЈУ ОВЛАШЋЕНИ ПОТПИСНИЦИ

[Откуцати на меморандуму Примаоца гранта]

[Датум]

Европска банка за обнову и развој
One Exchange Square
London EC2A 2JN
United Kingdom

На пажњу: Јединице за администрацију операције

Предмет: Операција бр. 45088 (Компонента гранта)
Писмо којим се именују овлашћени потписници

Поштована господо,

Позивајући се на уговор од _____ („Уговор о гранту“), између Босне и Херцеговине, Републике Српске, Топлане А. Д. Приједор и Европске банке за обнову и развој („Банка“), обавјештавамо Вас да је свака особа чији се овјерени узорак потписа налази у наставку, овлашћена у име Примаоца гранта да потписује Захтјеве за исплату и било које друге обавјештења или документе потребне или одобрене за потписивање у оквиру горе наведеног Уговора о гранту.

ИМЕ	ФУНКЦИЈА	УЗОРАК ПОТПИСА
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Сва претходна обавјештења у којима су достављени потписи службеника овлашћених да потписују у име Примаоца гранта у оквиру горе наведеног уговора о гранту овим су опозване.

С поштовањем,

За и у име:

БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Потписао: _____

Име:

Функција:

НАПОМЕНЕ ЗА ПОПУЊАВАЊЕ ПИСМА КОЈИМ СЕ ИМЕНУЈУ ОВЛАШЋЕНИ ПОТПИСНИЦИ

- Горњу пуномоћ у име Примаоца гранта треба потписати њен одговарајући Овлашћени представник. [Напомињемо да, у односу на сваку радњу потребну или одобрену у складу са одредбама Одјелка 2.02. или Одјелка 2.03. Уговора о гранту, горњу пуномоћ у име Примаоца гранта треба потписати Овлашћени потписник Примаоца гранта, у складу са Одјелком 2.02.(х).]
- У случају да сваки документ треба бити потписан од стране више од једног службеника, у пуномоћи се то мора јасно навести, а прва реченица мора бити прилагођена у складу с тим.
Ако су овлашћени потписници подијељени у двије групе, а потребан је потпис службеника из сваке од група, што, такође, треба бити јасно наведено.